

Verslag audit Petteflet

22 juni 2022

Inleiding

In november 2021 kreeg de Petteflet van de Inspectie van Onderwijs te horen dat de leeropbrengsten van de leerlingen onder de signaleringswaarde vielen voor zowel rekenen als taal op op het 1S/2F niveau. Op basis van reeds gestarte verbeteracties vanuit het jaarplan en extra ondersteuning vanuit het stafbureau van Openbaar Onderwijs Groningen en een extern bureau gespecialiseerd in jenaplan onderwijs is de Petteflet voortvarend aan de slag gegaan met het verbeteren van rekenen en taal, specifiek begrijpend lezen.

In maart 2022 heeft er een audit plaatsgevonden om de voortgang van de Petteflet te monitoren. Deze audit was gebaseerd op het waarderingkader van de inspectie van het onderwijs en de verbeteracties uit het jaarplan. De belangrijke conclusies uit deze audit waren:

1. In de school is een betrokken en prettig leerklimaat waarneembaar. De pedagogische omgang tussen de leerkrachten en de leerlingen is betrokken en passend bij de leeftijd van de leerlingen. Er heerst in alle groepen een taakgerichte sfeer.
2. De doorgevoerde P&E en focus documenten, om beter zicht te krijgen en aan te sluiten bij de onderwijsbehoefte van de leerling, zijn in alle groepen te zien. De verdere uitwerking binnen het Jenaplan onderwijs heeft nog aandacht nodig evenals het bieden van differentiatie binnen de instructie.
3. De instructie en uitleg van de leerkrachten is veelal productgericht. Aandacht mag zijn voor het doorlopen van de gehele leerproces waarbij er een expliciete check is op de gegeven uitleg, het checken van het behalen van de leerdoelen en het geven van feedforward feedback.

Audit juni 2022

Op 22 juni 2022 heeft er een vervolg audit plaatsgevonden om zicht te krijgen op de verdere ontwikkeling van de Petteflet. Deze bestond uit een viertal lesbezoeken van elk 15 minuten. Daarnaast is er zowel gesproken met een delegatie van ouders als van leerlingen. Ook heeft er een gesprek met de directie plaatsgevonden en documentenanalyse van de leeropbrengsten.

1.0. Onderwijsproces

In drie van de vier les is te zien dat de leerkracht de les goed heeft voorbereid, werkt met leerdoelen, gebruik maakt van activerende werkvormen, een gevarieerde lesopbouw heeft en duidelijke uitleg en feedforward feedback aan de leerlingen geeft. Er heerst rust in de groepen en alle leerlingen zijn taakgericht bezig met hun werk. Er kan gesteld worden dat de basis op orde is om verder te bouwen aan meer gedifferentieerd onderwijsaanbod in zowel de instructie als in de verwerking. Waarbij groepsdoorbroken onderwijs op niveau, leerdoel of thema zeker verder opgepakt mag worden in alle groepen. De bovenstaande geschetste situatie is niet het geval in de vierde les die bezocht is. In deze les is geen variatie te zien binnen de gegeven les, is er onvoldoende oog voor het creëren van een taalrijke omgeving en is weinig leer- interactie tussen de leerkracht en de leerlingen.

2.0. Leerresultaten

In de trendanalyses, op basis van de midden- en eindtoetsen van 2021-2022, is een positieve ontwikkeling te zien over alle leeftijdsjaren voor het vak begrijpend lezen. De leerlingen van de leerjaren 4-5 en 7 laten een grote groei zien. Bij leerjaar 6 is te zien dat de groei bij de eindtoets 2021-2022 wat afzwakt, maar wel boven de gemiddelde groei van Nederland blijft liggen.

Voor rekenen is deze groei in iets mindere mate ook te zien. De grootste groei is te zien in groep 5. Groep 6 laat een iets stagnerende trend in de groei zien, maar komt uit op een gemiddelde groei vergeleken met de rest van Nederland.

Spelling laat een niet optimale groei zien in de leerjaren 6 en 7. In de overige leerjaren is een stijgende trend te zien die rond het gemiddelde ligt.

Uit het schoolrapport centrale eindtoets 2022 blijkt dat de school lager scoort op het landelijk gemiddelde, maar door de correctie vanuit Corona komen zij niet onder de signaleringswaarden op 1F en 2F/1S van de inspectie. Voor het onderdeel lezen echter, waaronder begrijpend lezen, scoort de Petteflet op het gemiddelde van 1F en boven het gemiddelde van 1S/ 2F. Voor de vakken taalverzorging en rekenen scoort de Petteflet onder het gemiddelde. Hierbij valt de lage score op voor rekenen op 1S/2F niveau. Ten opzicht van resultaten van de centrale eindtoets 2021 is een stijging te zien op lezen en taal voor zowel 1F en 2F. Daarbij is nog wel een lichte daling op rekenen op zowel 1F als 1S/ 2F zichtbaar.

3.0. Ouders

Met vijf ouders is gesproken over de Petteflet, de ontwikkelingen binnen de Petteflet en de toekomst van de Petteflet aan de hand van de thema's aansturing, visie, veiligheid en onderwijs & begeleiding. De ouders gaven in het gesprek een duidelijk beeld terug van de tijd van voor de huidige directeur en de hedendaagse situatie. De ouders hebben in het verleden veel moeite gehad met de vele wisselingen op directieniveau en de daarbij ontstane onduidelijkheid op het gebied van sturing en visie, maar ook op het gebied van veiligheid en onderwijs. Ouders gaven aan in het verleden niet te weten bij wie zij terecht konden en hadden het gevoel niet gehoord te worden, ook niet wanneer zij zich zorgen maakten over hun kind. De communicatie tussen school en ouders werd dan ook als niet optimaal ervaren.

In de huidige directeur hebben de ouders veel vertrouwen en zien zij dat er nieuwe energie in de school aanwezig is. Zij geven aan de communicatie als transparant te ervaren en het gevoel te hebben bij de directie terecht te kunnen met vragen. Volgens hen valt of staat een school met een goede directie. De ouders geven aan te hopen dat de huidige directeur voor de komende jaren blijft. In de visie voor wat betreft de toekomst van de Petteflet hebben de ouders het gevoel goed te worden meegenomen, al hebben zij nog geen zicht op het grote geheel. Er is vertrouwen onder de ouders dat dit binnenkort helder wordt. Zij zouden graag nog meer betrokken willen zijn bij de verdere uitwerking van deze visie, specifiek op het gebied van de uitvoering van het Jenaplan onderwijs en de doorlopende leerlijn. Voor de ouders is het belangrijk dat het gedachtengoed van het Jenaplanonderwijs een stevige positie krijgt binnen de school. Een school is volgens hen meer dan een plaats waar je leert rekenen en lezen. Samen leven en leren, wellicht ook groep doorbrekend, vieringen gezamenlijk organiseren en vieren en meer de maatschappij binnen de school halen, is iets waar ouders naar uitkijken.

De ouders gaven aan dat in het verleden de zorg voor hun kinderen niet toereikend is geweest. Hier zien ze al veel positieve ontwikkelingen in door de komst van de nieuwe directie. De ouders zouden graag zien dat er op het gebied van zorg extra kennis in de school komt evenals extra aanbod voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben.

Vanuit de ouders wordt ook geopperd dat er eens gekeken mag worden naar het meubilair en het (leer)materiaal. Deze is verouderd. Daar tegenover zijn de ouders erg te spreken over de buitenruimte waar de leerlingen hun pauzes hebben en vinden zij het dragen van sloffen in de klas heel huiselijk.

Als laatste geven de ouders mee dat de populatie leerlingen op de Petteflet aan het veranderen is doordat er meer kinderen uit een andere wijk komen. Belangrijk is om hier oog voor te hebben en dat ouders en kinderen elkaar gaan vinden.

4.0. Leerlingen

Met zes leerlingen tussen de 6 en 12 jaar is een gesprek gevoerd over de Petteflet. Met deze leerlingen zijn onderwerpen besproken binnen de thema's 'leven' en 'leren' op school.

Uit het gesprek komt naar voren dat de leerlingen erg tevreden zijn over de school. Zij zijn het meest tevreden met de sfeer op de school. Zij voelen zich veilig en gezien. De leerlingen geven aan dat zij zelf niet gepest worden of ervaring hebben met gepest worden. Soms gebeurt dit wel op school, maar de leerkracht maakt dit dan bespreekbaar en laat het pesten stoppen. De reden dat de leerlingen naar school komen is dat zij daar hun

vriendjes en vriendinnetjes zien. In de Coronatijd hebben zij school erg gemist. Vooral de goede uitleg van de meester of juf kon niet tegen de uitleg van hun ouders op gaven de leerlingen specifiek aan.

Op school zijn ze vooral bezig met de rekenen en taal. De leerlingen geven aan dat zij goed weten wat zij moeten doen, maar dat het wel saai kan zijn om de hele tijd met deze vakken bezig te zijn. De leerlingen komen uit zichzelf niet met andere vakken waar ze op school mee bezig zijn. De leerlingen geven aan dat zij het leuk zouden vinden om samen te leren. Het lievelingsvak is bij alle leerlingen de pauze.

Voor de toekomst hopen de leerlingen dat de pauzes langer worden en dat ze betere stoelen krijgen. De leerlingen geven aan dat zij overdag erg lang stil moeten zitten en dat de stoelen oud zijn en dat dit niet lekker zit.

Ook geven ze aan dat naarmate je richting leerjaar 8 gaat, je steeds meer zelfstandigheid krijgt binnen het schoolwerk wat gemaakt moet worden. Met de leerkrachten hebben de leerlingen een goede band. Zij hebben het gevoel bij hun leerkracht terecht te kunnen op het moment dat zij een probleem hebben.

5.0. Conclusie

De Petteflet is hard aan het werk op het onderwijs te verbeteren. De directie en de leerkrachten zijn op verschillende fronten bezig om goed onderwijs te realiseren vanuit een duidelijke focus en visie op hoe het onderwijs verbeterd mag worden op de Petteflet.

Het aanstellen van een nieuwe directie op de Petteflet heeft hier zeker een positief effect op. Vanuit zowel de ouders als vanuit de leerlingen en de leerkrachten komt het eenzelfde beeld naar voren; van een stabiele, daadkrachtige directie die zorgt voor het in beweging zetten van de school.

In de periode tussen maart 2022 en juni 2022 is het de Petteflet gelukt om de reeds ingezette verbeteracties verder uit te werken en te implementeren binnen de school en daarbij de veilige pedagogische sfeer te behouden. Zo is in bijna iedere groep een stevige basis te zien op het gebied van didactiek en klassenmanagement en zijn het focus en P&E document nog steeds zichtbaar in de groepen aanwezig. Ook in de leeropbrengsten is terug te zien dat de verbeteracties op begrijpend lezen effect hebben gehad op bijna alle leerjaren. De vakken spelling en iets mindere mate rekenen hebben volgend schooljaar nog zeker aandacht nodig om de leerlingen op het gewenste niveau te krijgen.

6.0. Aanbevelingen (zonder prioritering)

1. Blijf als (directie)team gefocust en zorg dat iedereen aan boord blijft door aandacht te hebben voor communicatie, transparantie en prioritering.
2. Ga vanuit de stevige didactische en pedagogisch basis nu verder om werkelijk tot differentiatie te komen in de klas om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Ook de leerlingen die meer uitdaging nodig hebben.
3. Zet in op de leerkrachten die deze basis nog niet hebben door middel van extra coaching en ondersteuning.
4. Analyseer de opbrengsten op individueel niveau en biedt uitbreiding van onderwijstijd aan aan (groepen) leerlingen die achter zijn (blijven) lopen met rekenen en/of spelling.
5. Herdefinieer met het lerarenteam en de ouders/ leerlingen hoe jullie de Jenaplan principes terug willen laten komen binnen de school.
6. Veranker de ingezette kwaliteitsslag binnen begrijpend lezen in de school.

Drs. Debby Dacier

Monica Mulder (onderwijsadviseur kwaliteit Openbaar Onderwijs Groningen)